

'Handschrift is heel bijzonder!'

1. **Schrijven is bewegen** (motorisch)

Weet je, dat je een genie bent als je schrijft? Je gebruikt er, alleen in je hand al, liefst 29 gewrichten en 35 spieren bij! Maar ook je ogen. En die moeten allemaal samenwerken – je bent dus een ware dirigent! Al schrijvend lever je een topprestatie en zoals bij iedere topsporter vraagt dat veel oefening.

2. **Schrijven gebeurt in je bovenkamer** (neurologisch)

Je hersenen zorgen ervoor, dat je kunt schrijven. Je hand is de uitvoerder. Daar moeten je linker- en rechterhersenhelft goed voor kunnen samenwerken. Dat leren ze door met allebei je handen te oefenen en veel kruislingse motorische oefeningen te doen. Ook worden er nog nieuwe verbindingen aangelegd!

3. **Schrijven heeft ruimte nodig** (ruimtelijk oriënterend)

Om een letter, woord, zin of tekst op te schrijven, heb je 'ruimte' nodig. Er is een begin, een vervolg, afstand (tussen letters, woorden en regels), regelmaat, indeling. Hoe vul je de ruimte/het papier waar je op gaat schrijven? Benut je alle ruimte of maar een klein hoekje?

4. **Schrijven drukt iets uit** (psychologisch)

Je hebt volgens de methode leren schrijven. Toch geeft ieder, vanaf de eerste schooldag, er al een eigen vorm aan. Dat komt, omdat geen mens hetzelfde is – ieder is uniek! Je kunt iemand aan zijn/haar handschrift herkennen.

5. **Schrijven legt contact met anderen** (sociaal)

Van oudsher wil handschrift iets vertellen aan anderen, Het doorstaat de tijd en overleeft de schrijver. We noemen het een communicatiemiddel, net als spreken en typen.

6. **Schrijven is heel handig** (praktisch)

Er is altijd wel een pen en papier, van jezelf, te leen, of binnen handbereik. Een potlood schrijft zelfs onder water! Met een laptop of computer is dat vaak lastiger, soms onmogelijk. Stel: de stroom valt uit!

7. **Schrijven kan zó mooi zijn!** (esthetisch)

Historische en hedendaagse schriftstijlen kunnen heel fraai zijn, bijvoorbeeld Karolingische minuskel, Humanistische minuskel (Italic), Gotisch (Textura), zwelschrift. Zoek ze maar eens op internet. Wie weet kun je zelf wel hele mooie lettervormen maken.

8. **Schrijven is zo oud als de mens!** (historisch)

De prehistorische mens maakte al rotstekeningen (Lascaux). In de loop van de historie is er in steen, op klei, boombast, papyrus, papier geschreven – van tekening naar teken/symbool tot letters. Alleen de mens is er toe in staat om een teken aan een klank te koppelen en er nieuwe combinaties mee te maken. In de loop der tijd heeft het schrift zich van losse tekeningen tot verbonden lettervormen ontwikkeld.

9. Schrijven kan helpen! (remediërend)

Een schrijfpedagoog is iemand die kan helpen als je moeite met je handschrift hebt. Dan dient je schrift als een soort spiegel, waar veel in te zien is. Door passende oefeningen kun je het ongemerkt verbeteren. Zo komt je eigen ritme weer terug.

10. Schrijven helpt bij leren! (versterkend)

Uit onderzoek is gebleken, dat schrijven met de hand betere resultaten geeft bij onthouden van feiten en overhoringen dan wanneer je iets alleen maar leest of typt en op die manieren probeert te onthouden.

Verantwoording

Het Platform Handschriftontwikkeling en de Werkgroep Kinderhandschrift boden de Onderwijscommissie van de Tweede Kamer op 11 november 2008 een petitie aan. Het motto daarbij was "Schrijven moet blijven!". Op grond van ervaring en literatuurstudie werd een achttal argumenten aangeboden.

Dit was voor de staatssecretaris van onderwijs voldoende aanleiding om het Cito de opdracht te geven bij de periodieke peiling van het onderwijsniveau (PPON) de handschriftkwaliteit op te nemen.

De ontwikkelingen en het onderzoek op het gebied van handschriftonderwijs gaan voort.

Om die reden hebben wij de eerdere argumenten uitgebreid en van uitvoerige literatuurverwijzing voorzien in het artikel "DAAROM nog leren schrijven met de hand!". Dit document staat op onze website en is gratis te downloaden:

www.handschriftontwikkeling.nl.

Het leek ons goed ook kinderen, met name die vanaf 10 jaar, met deze argumenten bekend te maken. Zij schrijven immers heel wat af, maar staan er nauwelijks bij stil hoe **bijzonder** deze typisch menselijke vaardigheid in feite is.

